

บันทึกต้องเพื่อน

กระทรวงศึกษาธิการ

15.-

หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่งเสริมและพัฒนาสติเด็กและสตรี
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา และสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

ปันรักถึงเพื่อน

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมส่งเสริมและพัฒนาสติเด็กและสตรี
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา และสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
เรื่อง บันทึกลงถึงเพื่อน

พิมพ์แจกครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๔ จำนวน ๑๐,๕๐๐ เล่ม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ลิขสิทธิ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-26-7828-6

องค์การค้ำของคุรุสภาจัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๔

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN 974-00-7070-8

ราคา ๑๕.๐๐ บาท

คำนำ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง บันทึกลึงเพื่อน นี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาคุณภาพประชากร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนใช้เป็นหนังสือสำหรับค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง หรืออาจใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาและสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เนื้อหาของหนังสือสะท้อนให้เห็นปัญหาของการมีค่านิยมที่ไม่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดูลูกและการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ ในสังคม เช่น ปัญหาโสเภณี และโรคเอดส์ เป็นต้น โดยมุ่งหวังที่จะให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและครูมีส่วนช่วยในการอบรมเลี้ยงดูและชี้แนะให้เด็กเลือกทางเดินของชีวิตได้อย่างถูกต้อง และส่งเสริมให้เด็กและสตรีรู้จักสิทธิของตนที่พึงมีและพึงได้จากสังคม โดยนำเสนอเนื้อหาในลักษณะเป็นบันทึกคดี มีตัวละครดำเนินเรื่องและมีภาพประกอบสอดแทรกกับเนื้อเรื่อง ซึ่งจะทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมและพัฒนาสิทธิเด็กและสตรี ซึ่งมี นายมนตรี สินทวีชัย เป็นผู้กร่างต้นฉบับ

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้เด็กและเยาวชนของชาติมีความรู้ ค่านิยม และแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น กรมวิชาการขอขอบคุณคณะกรรมการฯ และผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

สารบัญ

	หน้า
วันฉัตรมงคลแห่งมิตรภาพ	๑
ใครกำหนด	๕
เหยื่อธรรม	๙
พระคุณที่สาม	๑๕
จดหมายฉบับที่ ๒	๒๑
ไม่ย่อท้อ	๒๗
สู้่อิสรภาพ	๓๑
ความสุขของเพื่อน	๓๕

บันทึกถึงเพื่อน

วันฉลิบานแห่งมิตรภาพ

ถ้าจะมีใครสักคนถามผมว่า มีสิ่งใดในช่วงวัยเด็กที่ประทับใจผมมากที่สุด ผมคงบอกได้เป็นวันๆ แต่ภาพแห่งความทรงจำที่มีอิทธิพลให้ผมมีความสุขที่สุด มีพลังใจที่จะยืนหยัด แก้ปัญหาต่างๆ ที่ผมประสบและดำรงตนมิให้สภาพแวดล้อมดึงผมไปสู่สิ่งเลวร้ายได้อย่างวิเศษก็คือ ภาพแห่งความรัก ความเมตตากรุณาของพ่อกับแม่ที่มีต่อผม หากไม่มีท่านชีวิตผมอาจจะไร้สาระ หรือไม่ซาบซึ้งความทุกข์ระทมของคนอื่นที่ผมมีโอกาสพบเจอทุกวันนี้ หลายครั้งที่ผมต้องเสียใจและเสียดายแทนเด็ก ๆ ที่ไม่มีโอกาสได้รับความสุข ความอบอุ่นในชีวิตครอบครัวเช่นเดียวกับผม

แน่นอนเหลือเกิน ภาพแห่งความทรงจำอันแสนสุขของผมคงไม่อาจลบภาพเด็กผู้หญิงร่างผอมซูบ แหวดตาเต็มไปด้วยความครุ่นคิด ไม่สดใส เปล่งประกายอย่างที่วัยควรจะเป็น

เธอชื่อแก้วใส

ผมรู้จักเธอครั้งแรกเมื่อครอบครัวเธอย้ายมาตั้งรกรากในหมู่บ้านเดียวกับผม และครอบครัวเธอก็ยึดอาชีพทำนาเช่นเดียวกับอีกหลายครอบครัวที่นี่

ตอนนั้นเป็นช่วงที่เราเปิดเรียนกันแรกๆ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ผมได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้นปีนั้นและได้รับ

มอบหมายจากคุณครูให้คอยแนะนำช่วยเหลือเพื่อนใหม่ในชั้นเรียน ในฐานะหัวหน้าชั้นด้วย และนี่คือจุดเริ่มต้นให้ผมได้มีโอกาสรับรู้เรื่องราวของเธอ

“มันส์ รู้ไหมตอนนี้ใครๆ ในหมู่บ้านกำลังแข่งกันสร้างบ้านให้ใหญ่โตกว่าหลังเดิมที่มีอยู่ หลายคนซื้อโทรทัศน์ ตู้เย็น รถจักรยานยนต์ ฯลฯ มาอวดกันด้วย” แก้วใสถามผมในเย็นวันหนึ่งที่เรากำลังคุยกันมากขึ้น

“รู๊ชิ พ่อบอกว่าบ้านหลังใหญ่และเครื่องอำนวยความสะดวก หมายถึงความมีหน้ามีตาของคนบ้านนั้น พ่อของแก้วใสล่ะ จะสร้างบ้านใหม่เหมือนคนอื่นหรือเปล่า”

“ฉันไม่รู้หรอก แต่พ่อบอกจะให้พี่กุ้งไปทำงานที่กรุงเทพฯ จะได้มีเงินเยอะๆ พ่อกับแม่จะได้มีเงินมีทองไม่น้อยหน้าเพื่อนบ้าน และไม่ต้องลำบากอีก”

กุ้งนาง เป็นพี่สาวคนเดียวของแก้วใส แก่กว่ากันก็คงไม่เกินสองหรือสามปี หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เธอก็ตกอยู่ในสภาพที่ไม่แตกต่างจากเด็กหญิง คนอื่นในวัยเดียวกันที่พ่อแม่จะมองหาเส้นทางให้เข้ามาทำงานในเมืองใหญ่ๆ โดยเฉพาะเมืองหลวง

อาจจะด้วยเหตุผลของปากท้อง หรืออาจจะเป็นด้วยเหตุผลของ “บ้านใหม่หลังใหญ่และทันสมัย” ที่กำลังเป็นค่านิยมของคนในหมู่บ้าน ตอนนั้นผมหาคำตอบไม่ได้จริง ๆ

หลังวันที่เราพูดคุยกันเรื่องนี้ไม่นาน กุ้งนางก็ถูกส่งตัวไปทำงานที่กรุงเทพฯ แก้วใสไม่รู้ที่กุ้งนางไปทำอะไร ที่ไหน รู้เพียงว่า พ่อได้เงินก้อนใหญ่ในเวลาไล่เลี่ยกับที่พี่สาวของเธอไปจาก

หมู่บ้าน และเงินก้อนนี้ได้แปรเปลี่ยนกระต๊อบหลังเล็กของครอบครัวเป็นบ้านหลังใหญ่

“ไ้บุญมีมันขายลูก”

ผมได้ยืนพ้อคุยกับแม่ในเย็นวันหนึ่ง

“แกพูดอย่างนั้นมันไม่ถูก กุ้งนางมันกตัญญู มันอยากให้อแม่สบาย แกก็เห็นเตี้ยนี้คนในบ้านอยู่กันสบาย นาก็ไม่ต้องทำแล้ว ให้เขาเช่าอย่างเดียว” แม่ไม่เห็นด้วยกับความคิดของพ่อ

“ถ้าจะช่วยพ่อแม่มันยังมีอีกหลายวิธีทำไมต้องให้ลูกทำงานแบบนั้น” พ่อตั้งคำถามไว้ให้แม่คิด

สมัยที่ผมเป็นเด็กจะถูกอบรมไม่ให้ยุ่งเรื่องของผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่ตั้งวงคุยกันเด็กอย่างผมอย่าได้พูดสอดขึ้นมาเชียวเป็นถูกดุให้ได้น้ำตาซึมกันละ ผมก็เลยไม่รู้จนแล้วจนรอดว่า“งานแบบนั้น” เป็นงานแบบไหนกันแน่

แต่มันต้องเป็นงานที่ทำเงินได้มากพอขนาดที่จะเปลี่ยนความเป็นอยู่ของชาวนาจน ๆ ครอบครัวหนึ่งให้สุขสบายได้โดยไม่ต้องหลังซดหลังแข็ง หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดินอีกต่อไป

และมันเป็นงานที่คุ้มกันไหม สุจริตไหม ยังเป็นคำถามในใจของผม

ใครกำหนด

ผมเคยได้ยินผู้ใหญ่เขาคุยกันว่า ชีวิตของคนเราได้ถูกกำหนดมาเรียบร้อยแล้ว ป่วยการที่จะฝันโชคชะตา ผมนึกเถียงในใจว่า ถ้าอย่างนั้นเราก็คงไม่ต้องทำอะไรกับชีวิตของเราเลย ถ้าพบกับปัญหาหรือความทุกข์ยากก็ต้องก้มหน้าซดใช้กรรมที่ใครไม่รู้กำหนดไว้ให้

และผมยังไม่ชอบใจมากขึ้นกับความเชื่อแบบนี้ เมื่อวันหนึ่งผมพบว่าแก้วใสกำลังถูกใครคนหนึ่งที่เรารักและเทิดทูนเท่าชีวิตขีดเส้นให้เธอหยุดเดินบนเส้นทางการไขว่คว้าหาความรู้ในโรงเรียน

“ฉันได้ยินพ่อบอกกับแม่ว่าจะให้ฉันออกจากโรงเรียน ไปทำงานในกรุงเทพฯ” นั่นคือประโยคแรกที่แก้วใสพูดกับผมเมื่อเธอมาหาผมที่เถียงนาท้ายหมู่บ้านหลังเลิกเรียนวันหนึ่ง

“หากเป็นจริงดังคำของพ่อ ฉันคงไม่มีโอกาสเรียนจบชั้น ป.๖ ซึ่งมันก็เหลืออีกไม่กี่เดือนแล้วที่จะสอบไล่ ฉันยังไม่อยากออกจากโรงเรียน ฉันคิดถึงครู คิดถึงเพื่อน” แก้วใสพรุ่งพุดคำพูดออกมาพร้อมกับหยาดน้ำตาบนใบหน้าอันแสนอ่อนเยาว์ของเธอ

ผมพยายามนึกถึงสิ่งที่ตัวเองเคยรับรู้มาและพยายามทำความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่แก้วใสบอกกับผม ตลอดเวลาพ่อแม่ไม่เคยที่จะขีดเส้นทางเดินในชีวิตให้ผมหรือน้องๆ ท่านทั้งสองบอกกับผมเสมอว่าอยากเป็นอะไรก็เป็น อยากทำอะไรก็ทำ แต่อย่าให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน และถ้าอยากเรียนต่อสูงๆ ก็ต้องช่วยตัวเองด้วย

ผมนั่งฟังแก้วใสระบายความเสียใจจนจบ และผมก็ร้องไห้

กับเพื่อนด้วย หลังจากเธอหยุดร้องไห้ดูเหมือนเธอจะพยายามฝืนยิ้มให้ผมทั้งน้ำตา เธอถามผมว่า “เธอเป็นผู้ชาย เธอร้องไห้ทำไม ผู้ชายเขาไม่ร้องไห้กันง่าย ๆ ไม่ใช่เหรอ”

ผมบอกเธอว่า “น้ำตามันไหลออกมาเอง”

จนถึงวันนี้ วันที่ผมมีความเข้าใจลึกซึ้งว่า ทำไมน้ำตาลูกผู้ชายอย่างผมถึงได้ไหลออกมา ผมอดคิดเข้าข้างตัวเองไม่ได้ว่า หากผู้ชายไม่กล้าร้องไห้จะเป็นลูกผู้ชายเต็มตัวได้อย่างไร ผู้ชายต้องกล้าร้องไห้เพื่อคนอื่น กล้าร้องไห้ให้คนอื่นเห็น โดยเฉพาะเป็นการร้องไห้เพราะความเห็นใจในความทุกข์ระทมของเพื่อน

และถึงวันนี้เช่นกัน ผมคิดว่าความกล้าหาญข้อนี้ผู้หญิงมีมากกว่าผู้ชายมากนักหากผมไม่หลอกตัวเอง

เธอมิได้ขอร้องโดยตรงให้ผมช่วยเหลือเธอ แต่ถึงอย่างไร ผมก็ต้องหาวิธีช่วยเหลือเธอให้ได้ เพราะในวัยตอนนั้นผมเข้าใจในความเป็นเด็กต่อเด็กด้วยกัน เข้าใจว่าเมื่อเด็กจะต้องพลัดพรากจากผู้ที่เธอผูกพัน จากสิ่งที่เธอผูกพัน นั่นคือความปวดร้าว

ผมขอร้องให้พ่อไปพูดกับครูของเราทั้งสองคน เพื่อครูจะได้ไปพูดให้พ่อแม่ของแก้วไสยอมให้แก้วไสเรียนหนังสือ แม้ว่าแรกๆ ผมจะโดนพ่อว่า “ไปยุ่งกับเรื่องของชาวบ้าน” แต่ผมก็แย้งพ่อด้วยคำสอนของพ่อที่เคยสอนผม “ถ้าเรามั่นใจว่าสิ่งที่เราทำเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นก็ไม่ต้องกังวลอะไร” และที่พ่อเคยบอกผมว่า “เด็กๆ ทุกคนมีชีวิตมีวิญญาณมีโช้วัดดุสิ่งของที่เป็นสมบัติของพ่อและแม่ที่จะเอาไปขาย”

พ่อยอมทำตามคำขอร้องของผม

และก็ได้ผลเกินกว่าที่ผมคิด เพราะเมื่อครูไปพูดคุยกับพ่อแม่ของแก้วไส โดยยื่นเงื่อนไขจะหาทุนให้แก้วไสเรียน พ่อแม่ของแก้วไสก็ยินยอมให้แก้วไสเรียนหนังสือและยังบอกอีกว่าจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จะให้แก้วไสเรียนต่อ

ผมพบแก้วไสที่โรงเรียนในวันถัดมา เธอหน้าตาคลอเบาและกล่าวขอบคุณผม ผมบอกให้เธอไปขอบคุณครูและพ่อของผมจะดีกว่า แต่อย่างไรก็เป็นความภูมิใจน้อยๆ ที่ทำให้เด็กบ้านนอกอย่างผมมีความสุขอย่างมาก

ผมไม่มีโอกาสที่จะได้อยู่รับรู้แก้วไสจะต้องผจญอุปสรรคอะไรอีกบ้าง หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พ่อส่งผมให้มาอยู่กับญาติที่กรุงเทพฯ เพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัวทางหนึ่ง และนั่นเป็นครั้งสุดท้ายที่ผมได้พบเธอ

เหยื่ออธรรม

“น้อง ๆ ขอน้ำปลาขวดหนึ่ง และข้าวสาร ๑ ถุง”

ผมเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ได้ปีกว่าแล้ว ทำงานช่วยน้าสาวที่เปิดร้านขายของชำ พอจะเก็บหอมรอมริบได้บ้างนิดหน่อย พ่อผมไม่มีเงินมากพอที่จะส่งผมเรียนต่อ ถ้าผมจะเอาดีทางการเรียน ก็ต้องอาศัยน้ำพักน้ำแรงของตัวเองไปอีกสักระยะ

ตลอดเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมา ผมแทบไม่ได้กลับบ้านเลย มันทำให้ผมพลอยไม่ได้ข่าวคราวของแก้วใสไปด้วย ผมรู้แค่ว่าหลังจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พ่อกับพี่สาวกลับส่งเธอมาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ

แต่แล้ววันหนึ่งโดยไม่คาดคิดมาก่อน มีจดหมายฉบับหนึ่งมาถึงผม เจ้าของจดหมายคือคน ๆ เดียวกับที่ผมเคยร้องให้กับเธอที่เตียงนาในวังทรงจำอันแสนเศร้า

จดหมายฉบับนี้ส่งไปถึงผมที่บ้านนอก จากนั้นมันก็ถูกสอดช่องติดแสดมปีโดยที่ยังไม่ถูกเปิดออกอ่าน และจำหน้าถึงผมอีกครั้ง แต่จุดหมายปลายทางในครั้งที่สองคือที่อยู่ของผมในกรุงเทพฯ

คงจะเป็นพ่อหรือแม่ที่จัดการส่งจดหมายฉบับนี้มาให้ผมอีกต่อหนึ่ง

ความประหลาดใจที่จู่ ๆ ก็ได้รับจดหมายจากแก้วใสยังไม่มากเท่ากับความประหลาดใจที่เกิดขึ้นเมื่อได้เริ่มอ่านจดหมาย

มนัส เพื่อนรัก

ไม่รู้ว่าจะจดหมายฉบับนี้เธอจะได้อ่านหรือเปล่า แต่ฉันก็มองไม่เห็นใครที่จะช่วยฉันได้

พ่อกับพี่ทั้งไม่ได้พาฉันมาเรียนหนังสืออย่างพี่บอกกับแม่ หรือใคร ๆ ฉันถูกบังคับให้ทำงานแบบพี่ทั้ง งานแบบที่เธอกับฉันเคยสงสัยด้วยกันว่าคืออะไร

ฉันได้เป็นคนทำงานอยู่ก่อนเขาเรียกกันว่า บาร์อะโกโก้ ทุกคืนจะมีทั้งชาวต่างชาติและคนไทยมาเที่ยว มาดูพวกเรารับอะโกโก้กัน เจ้าของบาร์บังคับให้ฉันแต่งตัวไป ๆ ขึ้นไปเดินให้พวกที่มาเที่ยวดู แรก ๆ ฉันไม่ยอมพอเขาก็ไล่ฉัน เขาจึงฉันไว้ในห้องแล้วดูฉันต่าง ๆ นานา พี่ทั้งพยายามพูดให้ฉันยอมพอเขา และบอกว่ามันเป็นงานที่ไม่ต้องเห็นอะไรอะไรมาแต่ค่าตอบแทนสูงจะได้เอาเงินไปให้แม่ แล้วตัวฉันเองก็จะได้เรียนต่อ

ฉันบอกฉันไม่เรียนต่อก็ได้แต่เขาก็กลับไปช่วยแม่ทำนา แต่พอไม่ยอม บอกว่านาให้คนอื่นเช่าไปแล้ว เธอจะเอาเงินจากค่าเช่าอย่างเดียวก็น่าพอ พ่อยังอยากได้โทรทัศน์สี ตั้งเป็น แล้วก็จะซื้ออีกหลายอย่าง

ฉันบอกฉันทำไม่ได้ ฉันอยากพอผู้ชายที่มาเที่ยว

พี่ทั้งให้ฉันกินยาเม็ดสีขาว บอกว่ามันจะช่วยให้ฉันสนุกกับงานนี้ มันเป็นยาที่จะทำให้ความอับอายลดลง แล้วมันก็จะจริงอย่างเธอว่า ทุกครั้งก่อนขึ้นไปเดินอะโกโก้ พ่อฉันกินยานี้เข้าไปจะรู้สึกมัน ๆ และ สนุก กล้าที่จะขึ้นเดินไปกับเสียงเพลงในชุดนั้นอับอายทรมานอยู่ทั้งไม่ต้องนุ่ง ไม่ต้องท้ม เมื่อเดินไปได้สักพักพ่อรวมกับผู้หญิงและ เด็กหญิงคนอื่น ๆ

แต่หลังจากยาหมดฤทธิ์ฉันจะรู้สึกมันงง สับสนกับสิ่งที่ฉันทำลงไป แต่อะไรก็ไม่เจ็บปวดเท่าความรู้สึกอับอายของลูกผู้หญิง

คนหนึ่ง และ หลังจากขึ้นเตียงก็อะ ถูกผู้ที่มาเก็บยาบาร์ทั้งคนไทยและ
คนต่างชาติเลือกไปนอนด้วยในโรงแรมชั้นดี

ผู้หญิงที่ทำงานอยู่กินสัปดาห์มากมาทำงานด้วยความสมัครใจ
แต่บางคนก็ไม่ต่างจากเงินเท่าไร สัปดาห์ใหญ่ อะ ทุกคนในครอบครัว หรือ
คนรู้จักพามาทำงานก็ได้เงินเยอะ ๆ โดยไม่รู้มาก่อนว่างานนี้มันทรามาน
เพียงใด

ฉันไม่รู้ว่าจะ มีสักกี่คนที่โชคดีอย่างฉันที่พ่อแม่ พี่สาวแท้ ๆ
เป็นคนพามา ไม่รู้ว่าจะ ไรเลยใจให้พ่อขายได้แม้กระทั่งลูกของตัวเอง
มันดี...เธอช่วยฉันด้วยนะ ฉันกลัวเหลือเกิน ฉันไม่รู้ว่าจะ
อะ ทำอย่างไร

เธอต้องช่วยฉันนะ ...ช่วยให้พ่อแม่เธอไปพูดกับพ่อแม่ฉันด้วย
นะ ว่า ฉันลำบากแล้วสิหัว

แก้วใสจบจดหมายฉบับนั้นลงอย่างรีบร้อน ทั้งที่อยู่ของเธอไว้ซึ่งคงจะตามได้ไม่ยาก เพียงเอ่ยชื่อย่านสถานเริงรมย์ที่เธอถูกบังคับให้ทำงานผู้ชายเกือบค่อนกรุงก็ต้องรู้จัก

ปัญหาของผมในตอนนั้นไม่ได้อยู่ที่ว่าจะพบเธอได้ที่ไหน แต่อยู่ที่ว่าผมจะเริ่มต้นช่วยเธอได้อย่างไรมากกว่า

ความประหลาดใจในตอนแรกค่อย ๆ แปรเปลี่ยนเป็นความตกใจระคนเศร้ากับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของแก้วใส อย่างนี้กระมังที่ผู้ใหญ่มักจะบอกว่า “ผีเข้าด้ามพลอย” ความเลวร้ายในชีวิตไม่ได้เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว วิถีชีวิตของคนบางคนเหมือนมีเมฆหมอกของความชั่วร้ายปกคลุมอยู่ตลอดเส้นทาง แต่ไม่น่าเชื่อว่าชะตาชีวิตที่โหดร้ายแบบนี้จะเกิดขึ้นกับเด็กผู้หญิงที่ลึกลับตาตุโลกได้ไม่ถึงเศษเสี้ยวของชีวิตอย่างแก้วใส

แว่หนึ่งผมนึกถึงครูของเรา ไซ้ ครูของผมและแก้วใส ผมรู้ว่าพ่อกับแม่ต้องไม่เห็นด้วยกับการที่ผมจะยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ และคงไม่พ้นข้อตำหนิตีเดียจากท่าน แต่ถึงอย่างไรผมก็คงทนรับได้ เนื่องด้วยคงเป็นความโชคดีของผม ที่นอกจากจะได้รับความสุขจากครอบครัวแล้ว ผมยังติดนิสัย

รักการอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็กด้วย เมื่อผมมีปัญหาที่จะต้องแก้ ผมจึงมักจะมีข้อเตือนใจตนเองที่ได้จากการอ่านหนังสืออยู่เสมอ และข้อเตือนใจที่เกิดขึ้นในความคิดของผมขณะนี้ก็คือ

“จุดมุ่งหมายของการมีเพื่อนคงมิใช่เพื่อการแข่งขันว่าใครจะได้ดีกว่ากัน แต่น่าจะหมายถึงความรู้สึกร่วมในความทุกข์ ความเดือดร้อนของเพื่อน

จุดมุ่งหมายของชีวิตคงมิใช่หมายถึงชัยชนะเหนือผู้อื่น แต่คงหมายถึง ชัยชนะต่ออุปสรรคต่าง ๆ หรือทำดีที่สุดต่อผู้อื่น ถ้ามีโอกาสต่างหาก”

ผมเดินทางไปเพื่อจะพบครูของผมและแก้วใสทันทีโดยไม่บอกใคร

ตลอดเส้นทางของการเดินทางไปเพื่อพบครู ผมมีความรู้สึกหลายสิ่งหลายอย่าง สงสารในชะตากรรมของเพื่อน โกรธผู้ที่ทำให้เพื่อนของผมต้องอยู่ในชะตากรรมเช่นนี้ ผมร้องไห้อีกครั้ง แต่ครั้งนี้ผมมิได้ร่วมร้องให้กับแก้วใส แก้วใสคงจะร้องไห้หรือน้ำตาตกในอยู่มุมหนึ่งของกรุงเทพฯ แต่เพียงลำพัง

รถไฟพาผมมาถึงหมู่บ้านที่ผมเกิดในรุ่งเช้า ภาพของพระสงฆ์เดินเป็นแถวออกโปรดสัตว์ ผุ่่นกกาแลลาโบยบินออกจากรังเพื่อหากิน ทุงนาเขียวขจีแว้งว้าง ภาพที่ผมไม่ได้เห็นมาแรมปี ทำให้ผมยิ้มได้

นกโบยบินมีชีวิตชีวาเหลือเกิน

จริงขณะที่ใครบางคนเคยกล่าวว่า “การมีชีวิตไม่ได้หมายความว่ามีการมีลมหายใจเท่านั้น แต่หมายถึงการมีเสรีภาพต่างหาก”

พระคุณที่สาม

“ครูคิดว่าพ่อบุญล้นน่าจะพาแก้วใสกลับมาอยู่บ้านดีกว่า”
เสียงครูกึ่งแก้ว ครูประจำชั้นที่สอนผมมาตั้งแต่ชั้นประถม
ศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๖ เอ่ยขึ้นเชิงขอร้องกึ่งแนะนำพ่อของแก้วใส

ท่านไม่วีรื่อที่จะพาผมมาขึ้นชั้นข้อเท็จจริง และหาทางช่วย
แก้วใส หลังจากที่ทราบเรื่องทั้งหมดจากผม

อาบุญล้นเหลือบมองผมอย่างไม่สบอารมณ์และคงคาดไม่ถึง
ว่า เด็กหมี ๆ เงียบ ๆ อย่างผมจะกล้าเป็นปฏิปักษ์กับแก

“ไอ้นิส กลับมานี่พ่อแกรู้เรื่องหรือยัง”

ผมไม่กล้าสบตาพ่อของแก้วใส และไม่กล้าแม้แต่จะออก
เสียงตอบรับหรือปฏิเสธ เพราะผมเองก็ร้อน ๆ หนาว ๆ เหมือนกัน
ทั้งที่เตรียมตัวเตรียมใจก่อนทำลงไปแล้วก็ตาม

“เรื่องนั้นครูว่าไว้ด้วยกันทีหลังดีไหมคะ
แต่ตอนนี้ครูอยากทราบว่าพ่อกับแม่จะช่วย
แก้วใสออกมาได้อย่างไร”

ดูเหมือนครูกิ่งแก้วจะต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะสะกดกันความไม่พอใจต่อท่าทีเฉยชาของคนทั้งคู่ ก็จะไม่ให้ครูเดือดดาลได้อย่างไร ในเมื่อตัวครูเองก็ไม่ใช่นายติโกโหดิกอะไรกับครอบครัวนี้ ความเป็นครูของลูกศิษย์ ความสำนึกแห่งมนุษยธรรมต่างหากที่ทำให้ครูต้องยื่นมือเข้าไปยุ่งเกี่ยว

แต่ทำไมผู้ให้กำเนิดแท้ ๆ กลับนิ่งเฉยกับชะตากรรมของลูกสาวได้ถึงเพียงนี้

ผมว่าผมเดาความคิดความรู้สึกของครูกิ่งแก้วได้ไม่คลาดเคลื่อนนัก ใครก็ตามที่ตกที่นั่งเดียวกับครูก็คงรู้สึกได้ไม่ต่างกัน

“ครูครับ ผมว่าเรื่องนี้มันไม่เลวร้ายอย่างที่นั่งแก้มันเขียนในจดหมายหรอก พี่สาวมันนั่งกึ่งนางก็ทำงานแบบเดียวกับมัน ผมไม่เห็นมันเคยบ่นอะไรให้ฟัง แต่ละเดือนก็มีเงินให้พ่อแม่ใช้ ไม่ได้ขาดมือ อีกอย่างนะครับเดี๋ยวนี้บ้านไหนที่มีลูกสาวเขาก็ทำกัน อย่างนี้ทั้งนั้นจะมานั่งรอเงินจากที่ชายข้าวไต้นะมันไม่พอกินหรอกตอนนี้ใคร ๆ ในหมู่บ้านเราก็ออย่างนี้กันทั้งนั้น

นั่งแก้มันซี้เกียจจะไม่ว่า เลยอ้างโน่นอ้างนี่ จะบอกพ่อแม่ตรง ๆ มันก็กลัวโดนตำ ก็เลยทำเป็นเขียนจดหมายมาโอ้อวดครูญกับไอน์สกีเท่านั้นเอง”

ตลอดเวลาของการสนทนา ผมเห็นผู้เป็นแม่ของแก้วใส นั่งนิ่ง ไม่เอ่ยปากเห็นด้วยหรือคัดค้านใด ๆ ทั้งสิ้น ผมไม่รู้ว่าเธอรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำของสามีแค่ไหน แต่การนั่งเงียบของเธอ ก็เท่ากับเป็นการสนับสนุนไปในตัว

ไม่มีเสียงตอบโต้จากครูกิ่งแก้ว เธออิงไปกับเหตุผล ไม่ใช่สิน น่าจะเรียกว่าข้ออ้างมากกว่า ข้ออ้างของพ่อคนหนึ่ง เห็นลูกเป็นเพียงสินค้า ที่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินตรามาปรนเปรอความสุขให้ตัวเอง ไม่น่าเชื่อว่าพ่อแม่ผู้หลงใหลในวัตถุจะเป็นไปได้ถึงขนาดนี้

“ถ้าไม่มีอะไรแล้วผมขอตัวไปฝึกสมองก่อนนะ เห็นพรรคพวกบ่นว่า วงไฟขาดขายอยู่พอดี”

อาบุญสันอาศัยจังหวะที่ครูกิ่งแก้วยังนึกหาทางหวานล่อม ให้แก่เปลี่ยนใจไม่ได้ปลิกตัวจากไป

แล้วมันก็ทำให้ผมเข้าใจยิ่งขึ้นว่าทำไมแกถึงไม่แสดงอาการทุกข์ร้อนในชีวิตลูกสาว เพราะเมื่อแกมีเงิน แกก็ร้อ่านเล่นการพนัน

จนเป็นนิสัย

สรุปว่าวันนั้นเรากลับมาพร้อมคำตอบที่ว่างเปล่า หัวใจเต็มไปด้วยความหดหู่ ผมรู้สึกว่าหัวใจของผมเล็กลงอย่างถนัด ยิ่งเมื่อผมนึกถึงภาพของตุ๊กตาแต่งตัวสวยໄ้໊อยู่ในตู้กระจกบ้านของแก้วใส ผมก็อดคิดไม่ได้ว่า ตุ๊กตานี้มีค่ากว่าชีวิตของแก้วใส ในความรู้สึกของพ่อแม่แก้วใสหรืออย่างไร

ผมนึกว่าครูกิ่งแก้วจะล้มเลิกความตั้งใจที่จะช่วยแก้วใสแล้ว หลังจากที่ได้พบเหตุการณ์ในวันนี้ เพราะครูเองเคยบอกกับผมว่า เรื่องแบบนี้พ่อแม่จะช่วยได้ดีที่สุด

แต่คราวนี้ผมคาดการณ์ผิดถนัด ครูกิ่งแก้วขอเวลาสองสามวันเพื่อคิดหาหนทางอื่น ครูบอกว่ายังไงก็ต้องช่วยให้ถึงที่สุด เพราะแก้วใสก็ได้ชื่อว่าเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของครู

ครูยังให้กำลังใจผมที่จะทำความดีช่วยเหลือเพื่อนต่อไป และบอกว่าท่านภูมิใจในตัวผมมาก หวังว่าต่อไปผมคงจะเติบโตเป็นผู้ชายไทยที่แท้จริง คือ ผู้ชายที่ไม่ยอมรับว่าเด็กหรือผู้หญิงเป็นทาสของใคร ครูยังบอกผมว่า “เธอเป็นผู้ชายในอนาคตของสังคมไทย” ผมอาจจะไม่เข้าใจความหมายตื้นๆ แต่ผมก็อดภูมิใจไม่ได้เมื่อได้รับคำชมจากครูที่เป็นครูของเด็กอย่างแท้จริง

บอกตามตรงตอนนั้นผมไม่เข้าใจเลยว่า การช่วยเหลือ แก้วใสไปเกี่ยวอะไรกับเรื่องที่ครูพูดถึง ตอนนั้นผมรู้แค่ว่าขึ้นชื่อว่าเพื่อน เราคงไม่สามารถปล่อยให้เพื่อนผจญกับความทุกข์ร้อนโดยไม่ลงมือทำอะไรเลย

จดหมายฉบับที่ ๒

ผมมีโอกาสนั่งพูดคุยกับพ่อและแม่ของผมบ่อยครั้ง ในการกลับบ้านครั้งนี้ และครั้งหนึ่งผมได้พูดคุยกับพ่อกับแม่ว่า

“พ่อครับ แม่ครับ พ่อกับแม่คงทราบเหมือนผมที่เคยเรียนมาว่าพระปิยมหาราช รัชกาลที่ ๕ ของเรา ได้ทรงเลิกทาสมานานมากแล้ว แต่ทำไมปัจจุบันทาสยังมีอยู่”

“มีที่ไหนมันส์ แกเอาอะไรมาพูด” พ่อทำสีหน้างง ๆ

“มีครับผู้หญิงและเด็กที่ต้องไปมีอาชีพขายตัวมันแตกต่างอะไรกับการเป็นทาส พ่อแม่ที่ต้องการให้ลูกหลานไปขายตัวหรือไปเป็นโสเภณี ก็คือการผลักดันให้ลูกหลานไปเป็นทาสของพวกเขา ผู้ชายหน้าโง่ที่หลงตนว่ามีเงินจะแสวงหาความสุขอย่างไรก็ได้ จนมองมนุษย์ไม่เท่าเทียมกัน มองคนไม่เป็นคน”

“มนัสแกไปอยู่กรุงเทพฯ นานซักเพื่อเจ้าใหญ่” แม่พยายามดัดบทผม แต่ผมก็ต้องการระบายความในใจให้ท่านฟัง

“ผมก็มีสิทธิ์จะเชื่อว่าพวกที่มองคนไม่เป็นคนผู้นั้นไม่ใช่คน”

“พูดอะไรเหมือนเด็กๆ สมัยนี้เขารู้ว่าถ้าหมกมุ่น คิดมากเกินไปกลายเป็นโรคประสาท นี่สงสัยติดโรคคนกรุงเทพฯ มา” พ่อว่าผมและพูดต่อไปอีกว่า

“แกพยายามจะบอกพ่อแม่ว่าจะหาทางช่วยเด็กที่ซื้อแก้วใสเพื่อนของแกใช่ไหมละ”

ผมไม่ตอบแต่พยายามพูดกับตนเองว่า “หากผู้ใหญ่มีจิตใจที่บริสุทธิ์เหมือนเด็กๆ เสียบ้าง แก้วใส เด็กหญิงและผู้หญิงจำนวนมากคงไม่ต้องพบกับความเลวร้ายถึงเพียงนี้”

แล้วเย็นวันหนึ่งผมได้รับจดหมายอีกฉบับจากแก้วใส ผมยอมรับว่าดีใจมาก เพราะอย่างน้อยก็ยังรู้ความเป็นไปของเธอ ในขณะที่เรายังนึกหาทางออกให้เธอไม่ได้

แต่น่าเสียดายที่มันเป็นข่าวร้ายที่เสมือนเร่งให้เราต้องรีบทำอะไรสักอย่างก่อนที่จะสายเกินไป

ผมได้อ่านจดหมายฉบับนี้พร้อม ๆ กับครูกิ่งแก้ว

...ฉันก็ยังคงไม่แน่ใจว่าเธอจะได้อ่านจดหมายฉบับนี้ เหมือนฉบับแรกหรือเปล่า แต่มันก็เป็นทางเดียวที่ฉันจะทำได้ ฉันมองไม่เห็นใครเลยจริง ๆ

มนัส- จดหมายฉบับนี้ฉันเขียนขึ้นเมื่อมารักษาตัวที่โรงพยาบาล ถูกเล่าถึงมารักษาตัวที่โรงพยาบาลคนน่าจริง ๆ แล้วฉันก็อยากจะทำให้เหมือนกับที่พี่กิ่งบอกใคร ๆ แต่ฉันก็ยังมัวดีดลัมป์จริงๆ พอที่จะรู้ว่า

มีอะไรเกิดขึ้นกับตัวฉันบ้าง

พี่ก๊วงเป็นคนพาฉันมาหาหมอลิ้นเพราะ ฉันเกิดคลุ้มคลั่ง ฉันยังคับตัวเองไม่ได้บางเวลา คงเป็นเพราะ ยาทิงกินเข้าไปนั่นเอง แต่มันช่วยไม่ได้จริง ๆ ถ้าไม่ได้ยาฉันคงทนสภาพที่เป็นอยู่ไม่ได้

ก่อนที่ฉันจะ มาโรงพยาบาล ฉันต้องออกไปกับแขกชาวต่างชาติแทบทุกคืน หลังจากนั้นฉันต้องขึ้นไปเดินให้พวกเขาดู

มันส์...ฉันอยากไปจากที่นี่ ไม่อยากทำงานแบบนี้สัก แต่มันก็สายไปแล้ว

พี่ก๊วงบอกว่าฉันเป็นเลสลีย์ ฉันไม่รู้หรอกนะ ว่ามันเป็นอย่างไร คนที่นั่นลึงสามคนก็ติดเลสลีย์จากแขกที่ไปนอนด้วย เขาบอกมันเป็นโรคร้าย เป็นอันตรายไม่หาย ร่างกายจะทรุดโทรมและตายในที่สุด

ฉันกลัวมาก ฉันอยากกลับบ้าน ถึงพ่อแม่ ทำกับฉันเหมือนไม่ใช่ลูก แต่มันก็ยังดีกว่าความทรมานในที่ที่ไม่ใช่บ้านของเรา

แต่พี่ก๊วงไม่ยอม

เธอบอกว่าให้ฉันทำใจ ยังไงก็มันเลสลีย์แล้ว ทำไมไม่ใช้ช่วงเวลาที่เหลือทำงานหาเงินตอบแทนพ่อแม่

ใช่ ฉันยังต้องตอบแทนพ่อแม่ ฉันไม่เคยลืมบุญคุณที่ท่านเลี้ยงดูมาตั้งแต่เล็ก ฉันจำได้เสมอเมื่อครั้งเคยสอเล่พวกเรานะ เราต้องกตัญญูต่อพ่อแม่ แต่ครูไม่เคยบอกสักนิดว่าลูกต้องตอบแทนพ่อแม่ด้วยวิธีนี้ มันส์...ความกตัญญูกตเวทิต์เราเคยได้รับการสอนมา กับตัวฉันที่ต้องอยู่ในสภาพเช่นนี้ มันทำให้ฉันเจ็บสันและปวดหัวเหลือเกิน

ฉันอยากให้ออพาฉันกลับบ้านเร็วที่สุด ฉันคงอยู่โรงพยาบาลอีกไม่นาน ถ้าพี่ก๊วงพาฉันกลับไปทำงานที่เดิมสัก ฉันคงหมดโอกาสและต้องตายในที่ที่ทำงาน

เธอต้องช่วยฉันนะ ฉันจะ รล...

“มันส์ คราวนี้เราต้องเข้ากรุงเทพฯ กันแล้วละ จังหวะที่แก้วใส
อยู่โรงพยาบาลจะเป็นช่วงที่ปลอดภัยที่สุด ที่เราจะช่วยเธอออกมา
ครูรู้ว่างานที่แก้วใสทำอยู่นั้นมักจะต้องมีคนคอยคุมอยู่ไม่ให้

หนีไปไหน แต่จากจดหมายของแก้วใสทำให้พอจะนึกภาพออกว่า ตอนที่เรอนอนอยู่โรงพยาบาล พวกนั้นคงไม่มาเฝ้าทุกเวลา”

“ครูครับ ผมรู้สึกกลัว ๆ ยังใจบอกไม่ถูก ทำไมเราไม่บอก ตำรวจให้ไปช่วยเหลือครับ”

ผมยอมรับว่ารู้สึกกลัวขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล แล้วก็เลย คิดไปถึง “ตำรวจ” ว่าน่าจะเป็นคนที่ช่วยเราได้มากที่สุด

“ครูก็คิดอย่างนั้นเหมือนกัน เราอาจจะไปขอคำปรึกษาจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก่อน มนัสเตรียมตัวเลยนะ”

“เออ...คือผม...”

“พ่อกับแม่ใช่ไหม”

ที่แรกที่พ่อกับแม่รู้ว่าผมกลับมาบ้านเพื่อหาคนไปช่วยแก้วใส นั้น ลึก ๆ ผมรู้ว่าท่านเป็นห่วงผม ไม่อยากให้ผมเข้าไปยุ่งวุ่นวาย เรื่องคนอื่น อยากให้ฉันทำงานหาเงิน เก็บเงินไว้เรียนหนังสือ จะได้ไม่ต้องลำบากเหมือนท่าน

แต่เมื่อได้มารู้ความจริงว่า แก้วใสต้องทนทุกข์ทรมานอย่างไรบ้างท่าทีของท่านก็เปลี่ยนไป แต่ก็ยังไม่ค่อยเต็มใจให้ผมเข้าไปยุ่งเกี่ยวสักเท่าไร และมันก็เป็นความหนักใจอย่างหนึ่งของผม

“เอาเถอะ ครูจะช่วยพูดให้ ถ้าพ่อกับแม่เป็นห่วงมนัสมาก บางทีครูอาจจะจัดการเรื่องนี้ตามลำพัง”

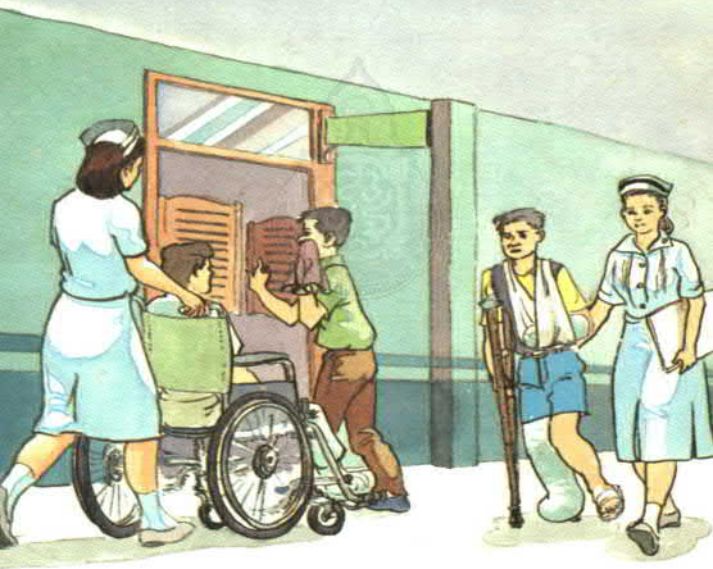
ครูเอ๋ยกับผมเนื่องด้วยเพราะคงเห็นหน้าตาผมที่บ่งบอกถึงความกังวล

“ถึงอย่างไรผมจะช่วยแก้วใส ผมจะเดินไปพร้อมกับครู ชีวิตผมคงมีความหมายขึ้นหากผมสามารถช่วยเพื่อนได้”

ไม่ย่อท้อ

เราสองคน หมายถึงครูกิ่งแก้วและผมมาถึงกรุงเทพฯ ในเช้าอีกวันหนึ่ง เราไม่ยอมเสียเวลาแม้แต่一秒 ลงจากรถไฟก็จับรถตรงดิ่งมาอยู่ที่คาดหวังว่าจะได้พบกับแก้วใส น่าเสียดายที่เรามาช้าไป แก้วใสออกจากโรงพยาบาลไปแล้ว

“คุณคงเป็นญาติของแก้วใส เพิ่งมาเยี่ยมเธอครับ พี่สาว แกเพิ่งมารับตัวกลับไปเมื่อวานนี้เอง”

คุณหมอท่าทางใจดีที่เป็นคนดูแลรักษาแก้วใสตลอดหลายวันที่เธอพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล กล่าวด้วยท่าทางนุ่งนิตหน้อยที่เราไม่ทราบที่แก้วใสออกจากโรงพยาบาล

“พี่สาวแกบอกว่าแกกินยาเข้าไปมากเพราะน้อยใจที่พ่อแม่ให้มาอยู่กรุงเทพฯ แต่ที่ผมสงสัยคืออาการของแก้วใสไม่น่าจะเกิดจากการกินยาเข้าไปมาก ๆ แค่นี้เพียงครั้งเดียว มันเป็นอาการของคนที่ได้รับยาต่อเนื่องเป็นเวลานาน ๆ มากกว่า และเป็นยาที่คนทั่วไปเขาไม่กินกันด้วย

ผมเองก็ไม่ได้ชักไร้สติเลยอะไรมาก เพราะเห็นว่าอาการยังไม่เข้าขั้นคนไข้โรคประสาทเสียทีเดียว แต่ก็น่าห่วงไม่น้อยถ้าไม่ระวังเรื่องการให้ยา

จริง ๆ ผมก็ยังไม่อยากให้เธอกลับบ้านหรอกนะ อยากดูอาการเธอไปอีกสักระยะ แต่เห็นว่าญาติจะพาไปพบพ่อแม่ที่ต่างจังหวัด แล้วก็มีความต้องการของคนไข้เอง ผมเลยไม่อยากขัดได้แต่กำชับให้พามาตรวจตามหมอนัด” คุณหมอให้รายละเอียดซึ่งดูเหมือนคุณหมอเองก็ยังไม่ทราบว่า แก้วใสต้องประสบกับเหตุการณ์เลวร้ายอย่างไรบ้างก่อนเข้ามารักษาตัว คงรู้แค่เพียงว่า แก้วใสได้ยาเกินขนาด

“เออ...แก้วใสไม่ได้ติดเชื้อเอดส์เธอคะคุณหมอ” ครูกึ่งแก้วถามได้ตรงกับใจของผม

ผมเข้าใจในความรู้สึกของครูกึ่งแก้วเป็นอย่างดี ตั้งแต่รู้ว่า แก้วใสเป็นเอดส์จากคำบอกเล่าของเธอในจดหมาย เราทั้งสอง

ไม่มีความสุขเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าจากข้อเท็จจริงนี้

“ว่าในะครับ...เอตส์เธอครับ เรื่องนี้วางใจได้เพราะหมอได้ตรวจร่างกาย ตรวจเลือดเธออย่างละเอียดตั้งแต่แรกที่คุณเข้ามารักษา เธอไม่ได้ติดเชื้อเอตส์ครับ ว่าแต่ว่าอะไรที่ทำให้คุณคิดว่าเธอติดเชื้อเอตส์”

“คืออย่างนั้นะคะ ดิฉันไม่ใช่ญาติของแกหรอกค่ะ”

ถึงเวลาที่ครูกิ่งแก้วจะต้องอธิบายความจริงทั้งหมด ความเป็นความตายของชีวิตน้อย ๆ ชีวิตหนึ่งคงจะไม่ใช่สิ่งที่จะมาพูดล้อเล่นได้ และการบอกข้อเท็จจริงให้คุณหมอรับรู้อาจทำให้เรามีคนช่วยเพิ่มขึ้นอีกคนก็เป็นได้

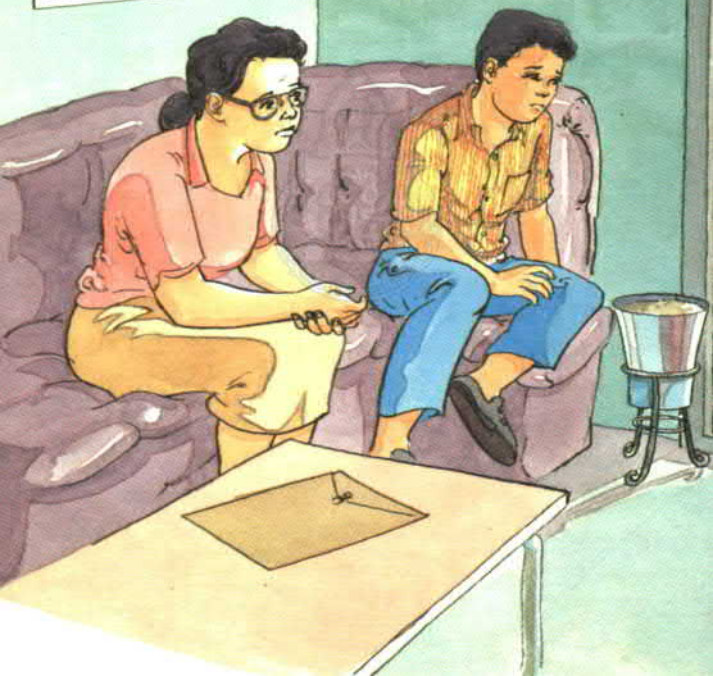
“ดิฉันเคยเป็นครูประจำชั้นของแก หลังจากจบชั้น ป. ๖ ได้ไม่เกิน ๗ วัน เธอก็ถูกพ่อกับพี่สาวพามาทำงานในกรุงเทพฯ”

ความจริงทั้งหมดถูกเปิดเผยออกมา ผมเห็นคุณหมอนั่งนิ่งฟังอย่างตั้งใจ

“นับว่าเธอยังโชคดีนะที่ขณะนี้เธอยังไม่ติดเชื้อเอตส์เหมือนกับเด็กหญิงและผู้หญิงที่ทำงานประเภทเดียวกับเธอจำนวนมาก เราต้องรีบช่วยเธอ”

คุณหมอรีบเดินไปบอกให้พยาบาลหยิบเอกสารหลังจากพูดจบ

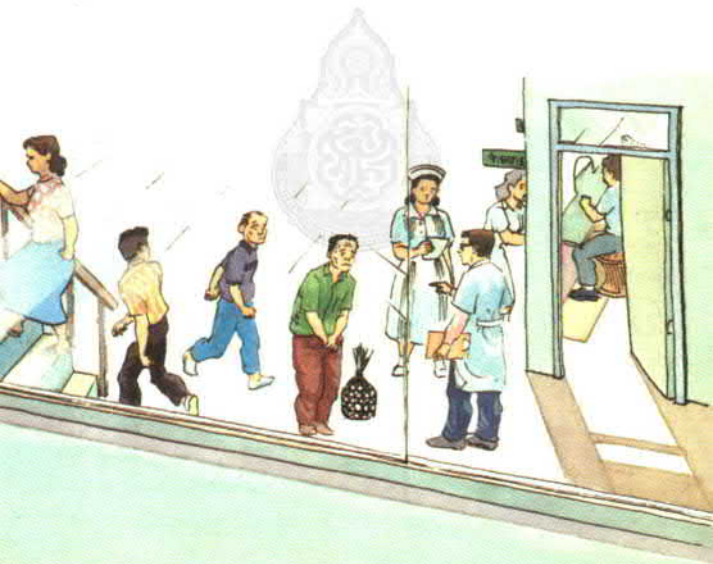
“เอาละ พรุ้งนี้หมอนัดเธอมารับยา คงมีคนพาเธอมารับยาหมอจะดึงตัวเธอให้นอนรักษาต่อที่โรงพยาบาล หลังจากนั้นเราค่อยหาทางช่วยเธอ”

สู่อิสรภาพ

พี่สาวพาแก้วใสมารับยาที่โรงพยาบาลตามนัดในเช้าวันต่อมา และคุณหมอได้พูดจาหวานล่อมจนพี่สาวยินยอมให้แก้วใสนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล

“ดิฉันจะกลับไปบอกพ่อให้มาเยี่ยมน้อง” พี่สาวของแก้วใสออกจากโรงพยาบาลด้วยความรู้สึกไม่ค่อยจะเห็นดีเห็นงามตามคุณหมอมานัก

พ่อของแก้วใสจะเดินทางไปมาระหว่างบ้านเกิดกับกรุงเทพฯ เป็นประจำ โดยเฉพาะช่วงที่แก้วใสมาทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ และดูเหมือนว่าแกจะใช้เวลาอยู่ในกรุงเทพฯ นานกว่าที่บ้านในแต่ละเดือน

ผมและครูไปถึงโรงพยาบาลในตอนเที่ยงของวันนั้น เมื่อทราบจากคุณหมอว่าแก้วใสนอนอยู่ในห้องคนไข้ ผมตั้งใจจนบอกไม่ถูกเพราะมองเห็นแสงสว่างของความสำเร็จอีกชั้นหนึ่ง

ผมและครูได้ปรึกษารื้อกับคุณหมอถึงทางออกที่จะช่วยเหลือแก้วใส เราได้ทานอาหารร่วมกัน และอาหารมื้อนี้ดูจะเป็นอาหารมื้อที่อร่อยที่สุดตั้งแต่ผมได้รับทราบเรื่องราวของแก้วใส

“พ่อของเด็กมา”

พยาบาลคนหนึ่งเดินมาบอกคุณหมอ คุณหมอให้ผมและครูนั่งรออยู่ที่เดิม และท่านก็เดินไปพบกับพ่อของแก้วใสทันที

“ผมจะมารับลูกสาวของผมไปดูแลเองที่บ้าน” และยังไม่มีทันที่พ่อของแก้วใสจะพูดจบ คุณหมอก็ได้ตอบด้วยท่าที่แข็งกร้าว

“ผมสืบทราบมาหมดแล้วเกี่ยวกับเรื่องราวของลูกสาวคุณ คุณไม่จำเป็นต้องพูด” คุณหมอไม่ยอมรับฟังแม้พ่อของแก้วใสจะพยายามแก้ตัวว่าแก้วใสโกหก

พ่อของแก้วใสคงกลัวว่าตนเองจะเดือดร้อนและอาจได้รับโทษจากท่าทีที่คุณหมอแสดงออก จึงรีบเดินทางออกจากโรงพยาบาลไป

ผมและครูได้เข้าไปพบกับแก้วใส ทั้งตื่นเต้นและดีใจระคนกัน แก้วใสร้องไห้เมื่อเห็นหน้าผมและโผเข้ากอดครูของเรา ผมรู้สึกว่ามันช่างเป็นภาพที่ประทับใจเหลือเกิน และคือภาพแห่ง

ความงดงามภาพหนึ่งที่โลกยังมีให้เราได้สัมผัส ผมและครูไม่ได้ถามอะไรเธออีกมากนักเพราะผมรู้ได้ไม่ยากว่าเธอทุกซอกใจมาก และแม้ผมจะทราบความเลวร้ายในชีวิตของเธอก่อนหน้านี้แล้ว ก็คงไม่สามารถรับรู้เรื่องราวความทุกข์ระทมที่ซ่อนเร้นอยู่ในดวงใจของเธอได้หมด

แก้วใสได้รับการส่งตัวไปอยู่ที่หน่วยงานหนึ่งที่สามารถจะปกป้องคุ้มภัยให้เธอได้ โดยมีคุณหมอเป็นผู้ประสานงานให้อย่างดี

ผมและครูได้เดินทางไปส่งแก้วใสกับพนักงานของหน่วยงานดังกล่าวด้วย ตลอดทางเราแทบไม่ได้คุยกันถึงเรื่องราวอันเลวร้ายของแก้วใส เราคุยกันถึงเพื่อนบ้านคนอื่น ๆ ในหมู่บ้านของเรา ด้วยบรรยากาศแห่งความรัก ความผูกพัน และดูเธอจะมีความสุขมากขึ้นไปอีกเมื่อทราบความจริงว่าเธอไม่ได้รับเชื้อเอ็ดส์

ผมและครูได้ไปเยี่ยมแก้วใสอยู่บ้างเมื่อมีโอกาสและติดต่อกับเธอเป็นประจำทั้งโดยจดหมายและโทรศัพท์ เธอกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษา เธอฝันจะเป็นครูและฝันจะรักลูกศิษย์ รักเหมือนกับครูที่รักเธอ แต่เธอก็ต้องใช้พลังใจอย่างมากที่จะต่อสู้กับตนเองระหว่างความใฝ่ฝันในอนาคตกับความรู้สึกถึงครอบครัวและประสบการณ์อันเลวร้ายของเธอ

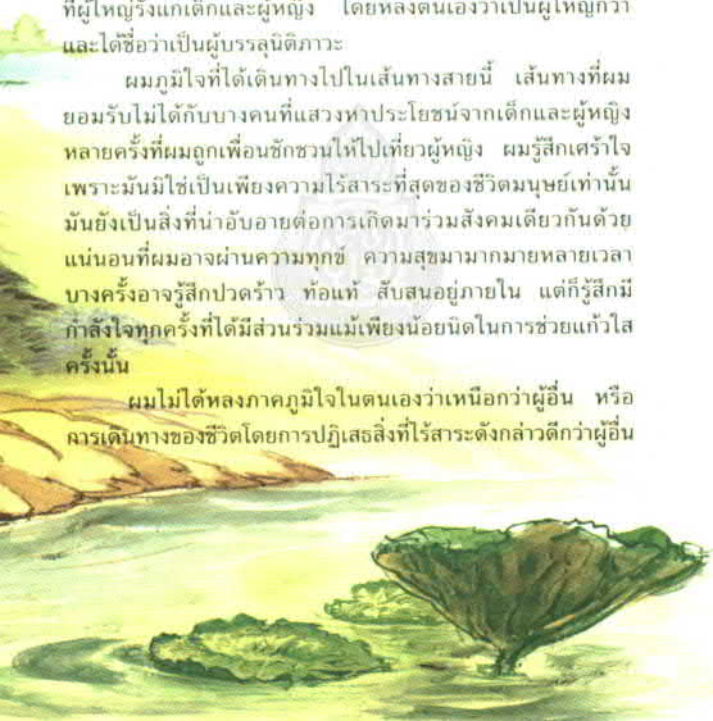

ความสุขของเพื่อน

ขณะนี้ผมอายุเกิน ๒๐ ปีแล้ว ถ้ากล่าวตามกฎหมายก็บรรลุนิติภาวะแล้ว แต่ผมคิดว่าการบรรลุนิติภาวะทางพฤตินัยนั้นสำคัญกว่าทางกฎหมาย ผมไม่เคยเห็นด้วยแม้แต่น้อยกับการที่ผู้ใหญ่รังแกเด็กและผู้หญิง โดยหลงตนเองว่าเป็นผู้ใหญ่กว่า และได้ชื่อว่าเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

ผมภูมิใจที่ได้เดินทางไปในเส้นทางสายนี้ เส้นทางที่ผมยอมรับไม่ได้กับบางคนที่แสวงหาประโยชน์จากเด็กและผู้หญิง หลายครั้งที่ผมถูกเพื่อนชักชวนให้ไปเที่ยวผู้หญิง ผมรู้สึกเศร้าใจ เพราะมันมิใช่เป็นเพียงความไร้สาระที่สุดของชีวิตมนุษย์เท่านั้น มันยังเป็นสิ่งที่น่าอับอายต่อการเกิดมาร่วมสังคมเดียวกันด้วยแน่นอนที่ผมอาจผ่านความทุกข์ ความสุขมากมายหลายเวลา บางครั้งอาจรู้สึกปวดร้าว ท้อแท้ สับสนอยู่ภายใน แต่ก็รู้สึกมีกำลังใจทุกครั้งที่ได้มีส่วนร่วมแม้เพียงน้อยนิดในการช่วยแกว้ไสครั้งนั้น

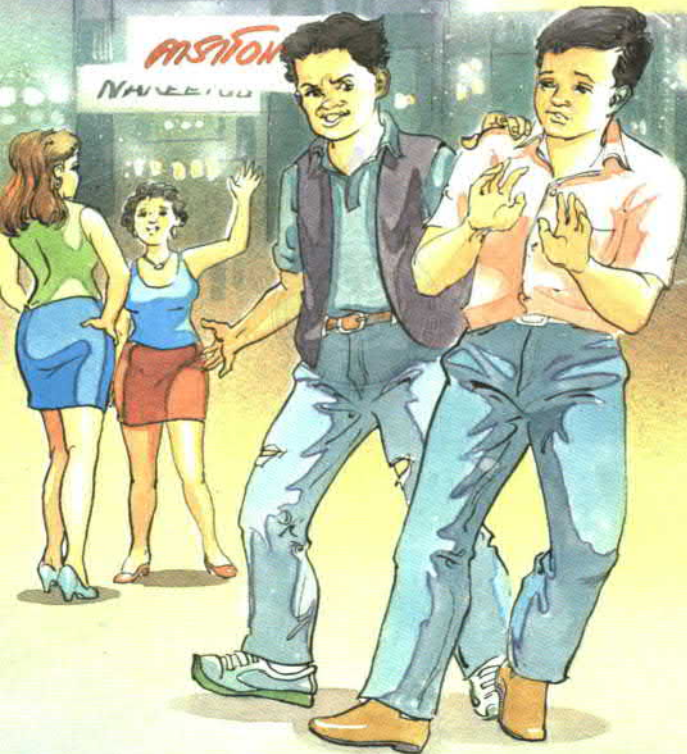
ผมไม่ได้หลงภาคภูมิใจในตนเองว่าเหนือกว่าผู้อื่น หรือถวิลหาเส้นทางของชีวิตโดยการปฏิเสธสิ่งที่ไร้สาระดังกล่าวดีกว่าผู้อื่น

PLAYBOY
BAR & NIGHT CLUB

DIU OU
NIGHT CLUB

အိတ်တံ
NIGHT CLUB

ผมเพียงมีความรู้สึกว่ามันคือทางเลือกที่ผมมีสิทธิ์และเป็นทางเลือกที่ยิ่งใหญ่กว่าทางเลือกทั่วไปเท่านั้น

หลายครั้งผมได้ยินเพื่อน ๆ ที่ชักชวนผมไปเที่ยวผู้หญิง วิพากษ์วิจารณ์ว่าสังคมนี้เสื่อมโทรม ชั่วร้าย แต่พวกเขาจะคิดหรือไม่ว่าพวกเขานั้นแหละเป็นส่วนหนึ่งที่ได้ร่วมกันสร้างความชั่วร้ายขึ้นมาในสังคม และผมก็เชื่อแน่ว่าถ้าผู้หญิงยินยอมให้ผู้ชายซื้อด้วยเงินหรือยอมรับในความคิดของนักเที่ยวผู้หญิง ก็เท่ากับเป็นการร่วมสร้างปัญหาหรือความชั่วร้ายขึ้นมาในสังคมเช่นเดียวกัน

ผมคิดว่าใครก็ตามไม่มีสิทธิ์ที่จะใช้เงินไปเพื่อแลกกับความขมขื่นของผู้อื่น โดยเฉพาะเด็กและผู้หญิงด้วยแล้ว มันเป็นการกระทำที่ไม่น่าจะมีในสังคมไทย

ไม่ว่าใครก็ตามอีกเช่นกันก็ไม่มีสิทธิ์ไปละเมิดด้านร่างกายของผู้อื่น คนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์

ผมเขียนบันทึกฉบับนี้แต่แก้วใสเพื่อนรักของผม ที่คงจะเดินไปบนเส้นทางเดียวกับผม และผมก็มั่นใจว่าเรายังมีเพื่อนอีกมากมายที่เดินไปบนเส้นทางสายนี้ ทั้งมีอยู่เดิมและกำลังร่วมทางไปกับเรา เส้นทางที่มองมนุษย์เท่าเทียมกันไม่ว่าจะแตกต่างกันด้านเพศหรือฐานะ ยินดีที่จะช่วยเหลือเท่าที่เราสามารถจะช่วยให้ เมื่อเด็กถูกข่มขืน ไม่ตกหลุมพรางจากสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ที่ทำให้เราหลงใหล เราจะไม่เกิดความรู้สึกด้อยค่า แต่ก็เชื่อว่า จะเกิดความรู้สึกหลงตัวเองว่าเหนือกว่าผู้อื่น และพร้อมที่จะชักชวนเพื่อนคนอื่นมาร่วมทางกับเรา เพื่อสร้างสังคมให้มีความเท่าเทียมกันและให้ผู้ใหญ่ในสังคมรักเด็กทุกคนเหมือนเป็นลูกหลานของตน

เข้มแข็งนะเพื่อน อย่าอ่อนแอ

คำถามชวนสนทนา

๑. จริงหรือไม่ที่ชีวิตของคนแต่ละคนถูกกำหนดมาแล้วว่า จะมีอาชีพอะไร
๒. เคยมีเพื่อนมาปรึกษาปัญหากับเราหรือไม่แล้วเรารู้สึกอย่างไร และทำอะไรบ้าง
๓. สถานค้าประเวณีมีโทษต่อสังคมไทยอย่างไร
๔. อาชีพโสเภณีสมีผลต่ออนาคตของเด็กและผู้หญิงอย่างไร
๕. ทำไมมันยังคิดว่าสังคมไทยยังมีทาสอยู่
๖. โรคเอดส์เป็นอย่างไร ติดต่อกับได้อย่างไร และผู้เป็นโรคนี้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้ปกติหรือไม่
๗. แก้วใสและพี่สาวต้องไปมีอาชีพโสเภณีเพราะอะไร
๘. หากนักเรียนเป็นแก้วใสจะทำอย่างไร
๙. เส้นทางที่มันส์คิดว่าชีวิตของเขาจะก้าวเดินไปนั้นถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง
บันทึกถึงเพื่อน ระดับมัธยมศึกษา ชั้น กระทรวงศึกษาธิการได้
พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘

(นายสุรัฐ คีลปอนันต์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

**คณะกรรมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสิทธิเด็กและสตรี
ระดับมัธยมศึกษา**

๑.	อธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
๒.	รองอธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓.	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	ที่ปรึกษา
๔.	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ	ที่ปรึกษา
๕.	แพทย์หญิงศิริกุล อิศรานุรักษ์	ประธานกรรมการ
๖.	นางสินจิรา อภัยทาน	กรรมการ
๗.	นางสิน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา	กรรมการ
๘.	นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง	กรรมการ
๙.	นายมนตรี สันทวิชัย	กรรมการ
๑๐.	นางเบญจรงค์ อินทโรตม	กรรมการ
๑๑.	นายประหยัด ยะคะนอง	กรรมการ
๑๒.	นางสุกัญญา งามบรรจง	กรรมการ
๑๓.	นางสาวเพ็ญศิริ กัลยาณมิตร	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เขียน

นายมนตรี

สินทวีชัย

ผู้วาดภาพประกอบ

นายสุรพล

พิทยาสกุล

ผู้ออกแบบรูปเล่มและร่างภาพประกอบ

นายสมเจตน์

กาฬดิษฐ์

นางสาวสละ

กำทรัพย์

นายสฤกษ์ดี

สิงห์ลำพอง

บรรณาธิการ

นางสาวเพ็ญศิริ

กัลยาณมิตร

ศิริกัญญาภรณ์พาณิชย์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว บางเขน กรุงเทพฯ ผู้พิมพ์และจัดพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

A-GO GO
BAR

CLUB

Good Thing

DANCE

03130900081 ***

ISBN 974-00-7007-8

9 789740 070078

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
THAI ARTS PUBLISHING

เล่ม 1298 2
B

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายสมศักดิ์ วิจิตรศิลป์ ผู้พิมพ์และโฆษณา

0000040